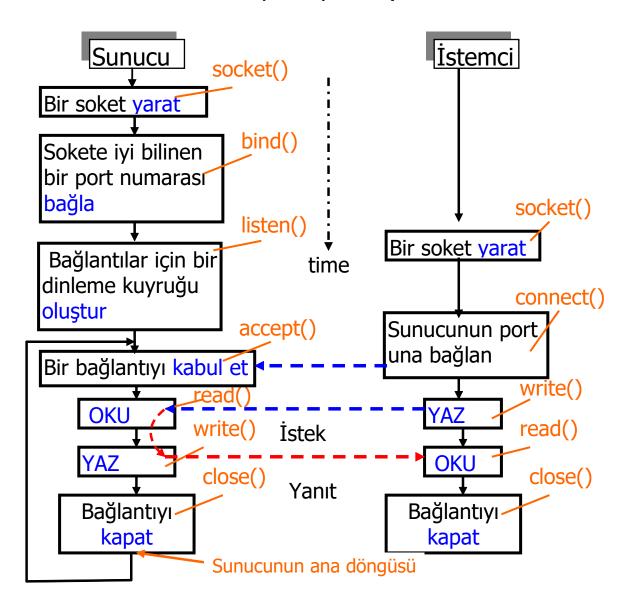
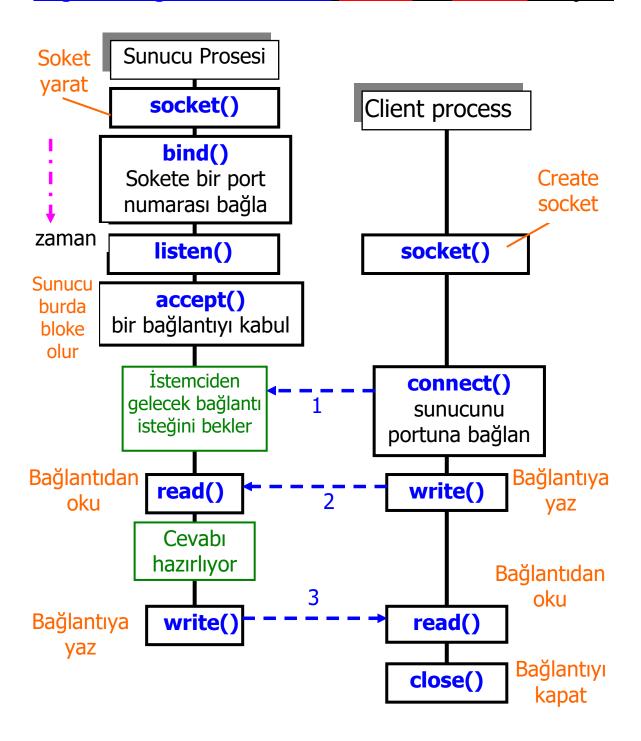
Soket IPC

(bağlantı doğrultusunda olan istemci and sunucu operasyonları)

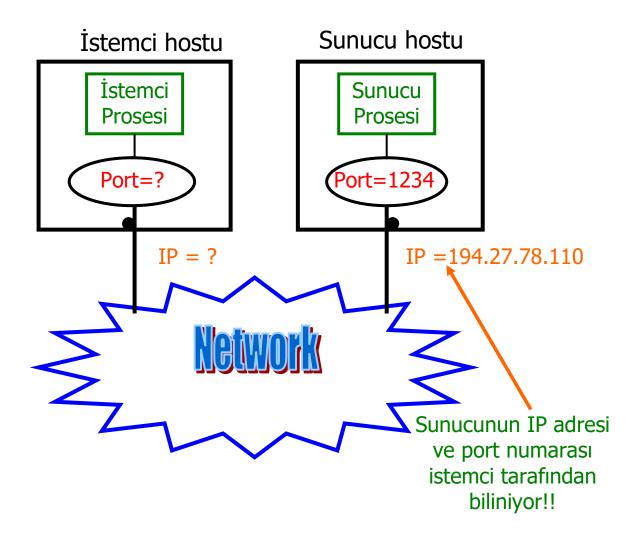
Bağlantı-doğrultusunda olan istemci ve sunucu iletişimi

Sunucu programında tipik bir ana döngü

(program parçası)

<u>Internet-alanı akış soketleri kullanılarak tasarlanmış</u> <u>istemci/sunucu sistemine bir örnek</u>

<u>istemci/sunucu sistemi için Internet-Alanı</u> <u>soketleri</u>

```
Sunucu: 194.27.78.110 de başlar
                                İstemci: herhangi bir host ta başlar
                                 #include ...
#include ...
                                 #define PORT 1234
#define PORT 1234
                                 #define IP "194.27.78.110"
main()
                                 main()
{int n, s, ns, len;
                                 {int n, s, len;
 char buf[1024];
                                  char buf[1024];
 struct sockaddr_in name;
                                  struct sockaddr in name;
if( (s=socket(AF_INET,...))<0)</pre>
      { error }
 name.sin_family=AF_INET;
                                  if((s=socket(AF_INET,...))<0)</pre>
 name.sin_port=htons(PORT);
                                      { error }
 name.sin_addr.s_addr =
                                  name.sin_family=AF_INET;
         htonl(INADDR ANY);
                                  name.sin_port=htons(PORT);
                                  name.sin_addr.s_addr =
                                                 inet_addr(IP);
 len=sizeof(name) ;
                                  len = sizeof(name) ;
                                  if (connect(s,&name,len)<0)</pre>
if (bind(s,&name,len) < 0)
     { error }
                                     { error }
if ( listen(s,5) < 0 ) { error }
                                 while((n=read(0,buf,...)) > 0)
                                   {if ( write(s,buf,n,...) < 0 )
                                       { error }
while (1)
{if((ns=accept(s,&name,...))<0
                                  close(s);
                                  exit(0);
  { error }
while((n=read(ns,buf,...))>0)
    write(1,buf,n);
close(ns);
```

Detaylı program için bakınız (Curry), pp.404-407

<u>istemci/sunucu sistemi için Internet-Alanı</u> <u>soketleri için başka bir örnek</u>

İstemci prgramı

```
#include <sys/types.h>
#include <sys/socket.h>
#include <netinet/in.h>
#include <string.h>
#include <stdlib.h>
#include <stdio.h>
#include <unistd.h>
#include <netdb.h>
#include <arpa/inet.h>
#include <ctype.h>
#define PORT 7000 /* Sunucunun port adresi */
#define SIZE sizeof(struct sockaddr in)
int main(void)
  char buf[1024];
  int n, s, ns, len;
 /* İstemci için port ve ip adresi işletim sistemi tarafından belirlenecek: */
  struct sockaddr in cli = {AF INET, INADDR ANY, INADDR ANY};
  /* Sunucu adresi */
  struct sockaddr in srv = {AF INET, PORT, inet addr("127.0.0.1")};
  printf("İstemci: başlıyor ...\n");
  /* SOCK STREAM tipinde Internet soketi olustur */
  if ((s = socket(AF_INET, SOCK_STREAM, 0)) < 0)
     perror("Soket problemi");
     exit(1);
     }
  /* Soketi port ve ip numarasına bağla */
  if (bind(s, (struct sockaddr *) &cli, SIZE) < 0)
     perror("Bağlama hatası");
     exit(1);
     }
```

```
/* Sunucuya bağlanmayı dene */
len = SIZE;
if (connect(s, (struct sockaddr *)&srv, len) < 0)
  {
          perror("Bağlantı hatası");
          exit(1);
   }
/* Mesajı s soketi aracılığıyla sunucuya gönder */
n = send(s, "This is a request from client\n", 30, 0);
if (n < 0)
   {
          perror("Gönderim hatası");
          exit(1);
    }
printf ("İsteci: istek gönderildi ...\n");
/* Sunucudan gelen cevabı alıp yazdır */
n = recv(s, buf, sizeof(buf), 0);
write (1, buf, n);
/* Soketi kapat ve çık. */
close(s);
printf ("TCP istemcisi sonlandı...\n");
exit(0);
```

}

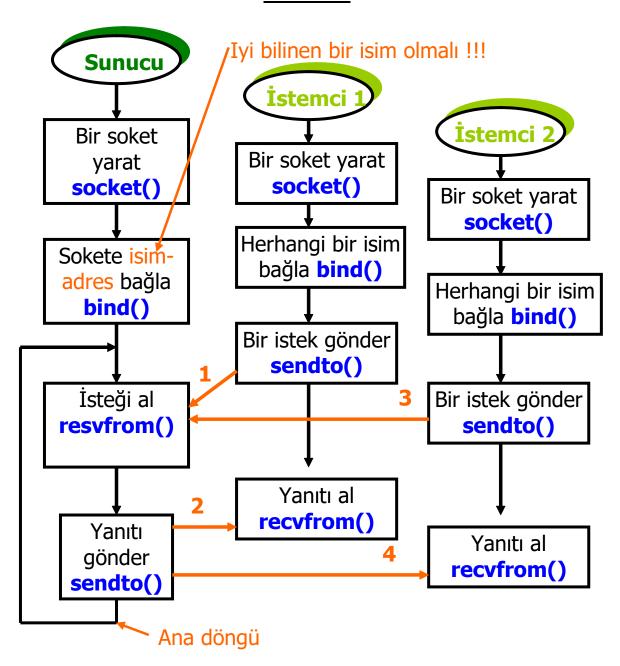
Sunucu Programi

```
#include <sys/types.h>
#include <sys/socket.h>
#include <netinet/in.h>
#include <string.h>
#include <stdlib.h>
#include <stdio.h>
#include <unistd.h>
#include <netdb.h>
#include <arpa/inet.h>
#include <ctype.h>
#define PORT 7000 /* Sunucunun port adresi */
#define SIZE sizeof(struct sockaddr in)
int main(void)
{
  char buf[1024];
  int n, s, ns, len;
  struct sockaddr_in srv = {AF_INET, PORT, INADDR_ANY};
  struct sockaddr in cli; /* İstemci adresi için */
  int cli len = SIZE;
  printf("Sunucu: başlıyor...\n");
  /* SOCK STREAM tipinde soket olustur */
  if ((s = socket(AF_INET, SOCK_STREAM, 0)) < 0)
  {
     perror("Soket hatası");
     exit(1);
  }
  /* Soketi istenen port ve tüm ip adreslerine bağla */
  if (bind(s, (struct sockaddr *) &srv, SIZE) < 0)
     perror("Bağlama hatası");
     exit(1);
  /* Dinlemeye (bağlantı beklemeye) başla, en fazla bağlantı bekleyen 5
adet istemci olabilir */
  if (listen(s, 5) < 0)
  {
     perror("Dinleme hatası");
     exit(1);
```

```
}
  while(1)
/* Bağlantı kabul et, eğer sırada bekleyen yoksa, bir bağlantı gelinceye
kadar bekler */
     ns = accept(s, (struct sockaddr *) &cli, &len);
     if (ns < 0) {
        perror ("Kabul etme sorunu");
        exit(1);
     }
     /* Bağlantı sağlanan soketten oku */
     n = recv(ns, buf, sizeof(buf), 0);
     if (n < 0) {
        perror("Okuma sorunu");
        exit(1);
     }
     write(1, buf, n);
     /* İstemciye cevap yolla */
     send (ns, "This is a reply from server\n",28,0);
     printf ("Sunucu: cevap gönderildi...\n");
      /* Soketi kapat ve devam et */
     close (ns);
   }
}
```

Bağlantısız istemci-sunucu iletişimi Sunucu Prosesi socket() İstemci prosesi bind() recvfrom() socket() t_1 Zorunlu değil İstemciden bind() gelecek mesajları bekler sendto() t_2 1 Yanıtı recvfrom() t_3 hazırlıyor sendto() t_4 2 zaman $t_1 < t_2 < t_3 < t_4$

Soketlerle bağlantısız istemci/sunucu sistemi sockets

Bağlantısız soketle istemci programı

```
#include <sys/types.h>
#include <sys/socket.h>
#include <netinet/in.h>
#include <arpa/inet.h>
#define SERV_PORT 7000 /* Sunucunun port numarası */
#define SERV IP "194.27.78.05" /*Sunucunun IP adresi */
#define SIZE sizeof(struct sockaddr in)
int main(void)
  int sd, ret, n, len;
  struct socaddr_in cln, srv;
  char buf[100], msg[] = "İstemcinin mesajı\n";
  /* SOCK DGRAM tipinde Internet soketi yarat */
  if ((sd = socket(AF_INET, SOCK_DGRAM, 0)) < 0)
  { perror("socket problem"); exit(1); }
   /* Sokete bağlamak için istemcinin adres bilgilerini belirle */
   cln.sin family = AF INET;
   cln.sin_port = htons(0); /*Herhangi bir port*/
   cln.sin addr.s addr = htonl(INADDR ANY);
   /* Soketi bu hostun IP adresine bağla */
   if (bind(sd, (struct sockaddr *) &cln, SIZE) < 0)
   { perror("bind problem"); exit(1); }
    /* Sunucunun adres bilgieri gönderi yapmadan once
     belirlenir */
   srv.sin family = AF INET;
   srv.sin port = htons (SERV PORT);
   srv.sin addr.s addr = inet addr(SERV IP);
  /* Soket sd ye mesaj gönder */
  ret = sendto(sd, msg, 22, 0, (struct sockaddr*)&srv, SIZE);
  if (ret < 0) {perror("sendto problem"); exit(1);}</pre>
```

```
n=recvfrom(sd, buf, sizeof(buf), 0, (struct sockaddr*)&srv,
SIZE);
if (n < 0) {perror("recvfrom problem"); exit(1);}
buf[n] = NULL; printf("%s\n", buf);
close(sd);
exit(0);
}</pre>
```

Bağlantısız soketle sunucu programı

```
/* İstemci dekilerin aynısı */
#include ...
#define PORT 7000
                        /* Sunucunun port numarası */
#define SIZE sizeof(struct sockaddr in)
int main(void)
{
  int sd, ret, n, cln len;
  struct socaddr_in srv, cln;
  char buf[100], reply[] = "Sunucunun yanıtı\n";
  /* SOCK DGRAM tipinde Internet soketi yarat */
  if ((sd = socket(AF INET, SOCK DGRAM, 0)) < 0)
  { perror("socket problem"); exit(1); }
  /* Sokete bağlamak için sunucunun adres bilgileri belirle */
  srv.sin family = AF INET;
  srv.sin port = htons (PORT);
  srv.sin addr.s addr = htonl (INADDR ANY);
  /* Soketi bu hostun IP adresine bağla */
  if (bind(sd, (struct sockaddr *) &srv, SIZE) < 0)
  { perror("bind problem"); exit(1);
                                           }
  /* Soket sd den oku */
  while(1) /* Sonsuz döngü */
  {
     n = recvfrom(sd, buf, sizeof(buf), 0, (struct)
    sockaddr*)&cln, &cln len);
    if (n < 0) {perror("recvfrom problem"); exit(1);}
```

```
write(1, buf, n);
  ret = sendto(sd, reply, sizeof(reply), 0, (struct
  sockaddr*)&cln, cln_len);
  if (ret < 0) {perror("sendto problem"); exit(1);}
}
close(sd);
exit(0);
}</pre>
```

Bağlantısız soketle başka bir istemci programı

```
#include <sys/types.h>
#include <sys/socket.h>
#include <netinet/in.h>
#include <string.h>
#include <stdlib.h>
#include <stdio.h>
#include <unistd.h>
#include <netdb.h>
#include <arpa/inet.h>
#include <ctype.h>
#define PORT 7000 /* Port numarası */
#define SIZE sizeof(struct sockaddr_in)
int main(void)
  char buf[1024];
  int n, s, ns, len;
  struct sockaddr_in cli = {AF_INET, INADDR_ANY, INADDR_ANY};
  struct sockaddr in srv = {AF INET, PORT}; /* serverin adresi için */
  printf("CLIENT: başlıyor ...\n");
  /* Sunucu adresi. */
  srv.sin addr.s addr = inet addr("127.0.0.1");
  /* SOCK DGRAM tipinde Internet soketini olustur. */
  if ((s = socket(AF_INET, SOCK_DGRAM, 0)) < 0)
     perror("Soket hatası");
     exit(1);
     }
```

```
if (bind(s, (struct sockaddr *) &cli, SIZE) < 0)
     perror("Bağlama problemi");
     exit(1);
     }
  /* s soketi üzerinden veri yolla */
  n = sendto(s, "İstemcinin isteği\n", 30, 0,
          (struct sockaddr*)&srv, SIZE);
  if (n < 0) {perror("Gönderim problemi"); exit(1);}
  printf ("İstemci: İstek gönderildi...\n");
  /*Soketi kapat ve cık.*/
  close(s);
  printf ("... ve kapatıldı\n");
  exit(0);
}
       Bağlantısız soketle başka bir sunucu programı
#include <sys/types.h>
#include <sys/socket.h>
#include <netinet/in.h>
#include <string.h>
#include <stdlib.h>
#include <stdio.h>
#include <unistd.h>
#include <netdb.h>
#include <arpa/inet.h>
#include <ctype.h>
#define PORT 7000 /* Sunucunun port adresi */
#define SIZE sizeof(struct sockaddr_in)
int
main(void)
{
  char buf[1024];
  int n, s, ns, len;
  struct sockaddr in srv = {AF INET, PORT, INADDR ANY};
  struct sockaddr_in cli; /* client'in adresi için */
  int cli len = SIZE;
  printf("Sunucu: başlıyor ...\n");
```

/* Acılan soketi belirtilen porta bağla. */

```
/* SOCK DGRAM tipinde soket olustur */
if ((s = socket(AF_INET, SOCK_DGRAM, 0)) < 0)
   perror("Soket problemi");
   exit(1);
   }
/* Soketi sunucunun ip ve port numarasına bağla */
if (bind(s, (struct sockaddr *) &srv, SIZE) < 0)
   perror("Bağlama problemi");
   exit(1);
   }
 printf ("... ve 10 saniye uyuyor\n");
/* Okumadan önec 10 saniye uyu */
 sleep(10); /* 10 sec */
/* Şimdi s soketinden veri oku */
n = recvfrom(s, buf, sizeof(buf), 0, (struct sockaddr *)&cli, &cli_len);
if (n < 0) {perror("Okuma problemi"); exit(1);}</pre>
write(1, buf, n);
printf ("SUNUCU işini tamamladı...\n");
/* Soketi kapat ve çık */
close(s);
exit(0);
```

}